

Q1. खालीलपैकी संविधान सभेच्या कोणत्या समित्यांचे बी.आर.आंबेडकर सदस्य होते?

1. मुलभूत अधिकार समिती
  2. अल्पसंख्यांक उपसमिती
  3. सल्लागार समिती
  4. राज्ये समिती
- (a) फक्त 1, 2, 3
(b) फक्त 1 आणि 2
(c) फक्त 2, 3 आणि 4
(d) फक्त 1 आणि 4

Q2. खालीलपैकी योग्य विधाने ओळखा

1. डॉ. बी. आर. आंबेडकर हे मसुदा समितीचे अध्यक्ष होते.
  2. श्री. एच.जे. खांडेकर हे मसुदा समितीचे सदस्य होते
- (a) फक्त 1 योग्य
(b) फक्त 2 योग्य
(c) 1 आणि 2 योग्य
(d) 1 आणि 2 अयोग्य

Q3. खालीलपैकी संविधान सभेच्या कोणत्या महिला सदस्या बॉम्बे मतदार संघातून निवडून गेल्या होत्या?

- (a) दुर्गाबाई देशमुख
- (b) मालती चौधरी
- (c) हंसा मेहता
- (d) राजकुमारी अमृता कौर

Q4. महाराष्ट्र विधानसभा निवडणूक, 2014 बाबत खालीलपैकी कोणते विधान सत्य आहे ?

- (a) एकूण 286 महिला उमेदवारांनी निवडणूक लढवली.
- (b) एकूण 288 जागांपैकी फक्त 20 जागांवर महिला उमेदवार जिंकल्या
- (c) महिलांचे विधानसभेतील प्रतिनिधित्व 8%
- (d) लोकसंख्येनुसार राज्यातील सर्वात मोठा मतदार संघ ठाणे.

Q5. खालीलपैकी कोणत्या कलमानुसार विदर्भ व मराठवाड्यासाठी वैधानिक विकास मंडळांची स्थापना केली जाते?

- (a) कलम 371
- (b) कलम 371 ए
- (c) कलम 371 बी
- (d) कलम 371 सी

MARATHI

आता ह्या वेळेला खाकी वर्दी पक्कीच
मिशन अजिंक्य 2.0
महाराष्ट्र पोलीस भरती बॅच
दिनांक : 19 जुलै 2021 12 PM to 3 PM

MAHARASHTRA STATE GK IMPORTANT QUESTIONS

Q6. खालील दोन विधानांपैकी कोणते बरोबर आहे ?

1. डॉ. पी. सी. अलेक्झांडर महाराष्ट्राचे आतापावेतोचे सर्वात अधिक काळ राज्यपाल होते : सुमारे 10 वर्षे.
  2. श्री शरदचंद्र पवार महाराष्ट्राचे आतापावेतो सर्वात अधिक काळ मुख्यमंत्री राहिले. त्यांचाही कालावधी सुमारे 10 वर्षे होता.
- (a) केवळ 1 योग्य
(b) केवळ 2 योग्य
(c) दोन्ही योग्य
(d) दोन्ही अयोग्य

Q7. महाराष्ट्रातील प्रतिसरकार (शॅडो कॅबिनेट) बाबतच्या खालील विधानांपैकी कोणते बरोबर नाही?

- (a) त्याचा हेतू सत्तारूढ शासनावर अंकुश ठेवणे असा आहे
(b) ती विरोधी पक्षांची आघाडी असते
(c) जानेवारी, 2005 मध्ये ते निर्माण केले आहे
(d) ते खूपच प्रभावी ठरले

Q8. महाराष्ट्रातील अनुसूचित जाती व जमातींसाठी किती विधानसभा मतदारसंघ राखीव आहेत ?

- (a) 52
(b) 53
(c) 54
(d) 51

Q9. सरपंच समितीचे पदसिद्ध सचिव कोण असतात?

- (a) सभापती
(b) उपसभापती
(c) गट विकास अधिकारी
(d) विस्तार अधिकारी (पंचायत)

Q10. महाराष्ट्रात एकूण किती जिल्हा परिषदा आहेत?

- (a) 33
(b) 34
(c) 35
(d) 36

Q11. 'महाराष्ट्र ग्राम पंचायत अधिनियम 1958 नुसार पंचायतीच्या विसर्जनाबाबत खालील विधानांपैकी कोणते बरोबर नाही?

- (a) अधिकारांचे उल्लंघन किंवा दुरुपयोग
(b) कर्तव्य पार पाडण्यात सक्षम नसणे
(c) कर लागू करण्यात कसूर
(d) सर्व योग्य

MAHARASHTRA STATE GK IMPORTANT QUESTIONS

Q12. देशातील सर्वच सरपंचाना ग्रामविकासाचे प्रशिक्षण देणारे पंचायत राज ट्रेनिंग सेंटर (PRTC) कोठे उभारण्याचा केंद्र शासनाचा विचार आहे ?

- (a) हिवरे बाजार
- (b) राळेगण सिद्धि
- (c) काटेवाडी
- (d) यापैकी नाही

Q13. जिल्हा परिषदेत सर्वात महत्त्वाची समिती कोणती ?

- (a) वित्त समिती
- (b) समाज कल्याण समिती
- (c) शिक्षण समिती
- (d) स्थायी समिती

Q14. महाराष्ट्रात पंचायत राज्याची स्थापना कधी झाली ?

- (a) 1 मे 1960
- (b) 1 मे 1961
- (c) 1 मे 1962
- (d) 1 मे 1963

Q15. गावातून गोळा केलेल्या जमीन महसूलातील किती वाटा ग्रामपंचायतीला मिळतो?

- (a) 70%
- (b) 30%
- (c) 50%
- (d) 80%

Q16. महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियमाबाबत काय खरे नाही ?

- (a) या अधिनियमाला महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियम 1961 म्हणतात
- (b) तो संपूर्ण महाराष्ट्राला लागू आहे
- (c) तो ग्रेट मुंबईला लागू नाही
- (d) यापैकी नाही

Q17. महाराष्ट्र शासनाने महिलांसाठी स्थानिक स्वराज्य संस्थेत आरक्षण शेवटी केव्हा वाढविले?

- (a) 2006
- (b) 2008
- (c) 2010
- (d) 2011

adda247

मराठी

MAHARASHTRA STATE GK IMPORTANT QUESTIONS

Q18. महाराष्ट्रातील ग्रामपंचायतीचा कारभार च्या 'मुंबई ग्रामपंचायत कायदा' व त्यातील वेळोवेळी झालेल्या बदलानुसार चालतो ?

- (a) 1957
- (b) 1958
- (c) 1959
- (d) 1960

Q19. महाराष्ट्र विधानसभेची सध्याची सदस्यसंख्या कोणत्या वर्षाच्या जनगणनेच्या आधारावर ठरविण्यात आली आहे?

- (a) 1961
- (b) 1971
- (c) 1991
- (d) 2001

Q20. खालील विधाने पहा

1. महाराष्ट्राच्या विधान सभेतील एकूण जागांची संख्या 2021 च्या जनगणनेनंतर बदलली जाईल
2. सर्वात मोठ्या आणि सर्वात लहान मतदारसंघामध्ये जास्तीत जास्त 20% चा फरक (मतदारांच्या संख्येमध्ये)

- (a) फक्त 1 योग्य
- (b) फक्त 2 योग्य
- (c) दोन्ही योग्य
- (d) दोन्ही अयोग्य

Q21. महाराष्ट्र राज्यात कनिष्ठ गृहात कामकाज सुरू करण्यासाठी गृहात

- (a) 30 सदस्य असावेत
- (b) निम्म्यापेक्षा जास्त सदस्य असावेत
- (c) 10 सदस्य असावेत.
- (d) 29 सदस्य असावेत

Q22. महाराष्ट्र विधानसभा नियमावली केव्हा कार्यान्वित झाली?

- (a) 2 ऑक्टोबर 1960
- (b) 23 ऑगस्ट 1962
- (c) 1 मे 1960
- (d) यापैकी नाही

Q23. महाराष्ट्राच्या रचनेनंतर इ.स. 1960 या वर्षी महाराष्ट्र राज्य विधानसभेचे अध्यक्ष कोण होते?

- (a) श्री ग. मावळणकर
- (b) श्री. त्र्यं. शि. भारदे
- (c) श्री. स. ल. सिलम
- (d) श्री. शे. कृ. वानखेडे

Q24 मुंबई विधानपरिषदेची स्थापना कोणत्या कायद्यांतर्गत झाली?

- (a) 1909 कायदा
- (b) 1919 कायदा
- (c) 1924 कायदा
- (d) 1935 कायदा

Q25. महाराष्ट्राच्या विधानपरिषदेच्या संदर्भात खालील विधाने विचारात घ्या.

1. कामकाजासाठी गणसंख्या सभागृहाच्या एकूण संख्येच्या (एक दशांश) आवश्यक असते
  2. कामकाजासाठी गणसंख्या 12 (बारा) सभासद असते.
- (a) फक्त 1 योग्य
  - (b) फक्त 2 योग्य
  - (c) दोन्ही योग्य
  - (d) एकही योग्य नाही

Q26. महाराष्ट्र प्रशासकीय सुधारणा समिती (1968) च्या शिफारशीनुसार राज्य सरकारने सचिवालयामध्ये, ... पद्धतीचा स्विकार केला

- (a) सहायक अधिकारी
- (b) सल्लागार अधिकारी
- (c) कक्ष अधिकारी
- (d) मुख्य अधिकारी

Q27. महाराष्ट्र राज्यासाठी 'विकास आयुक्त' म्हणून कोणाला ओळखले जाते?

- (a) गट विकास अधिकारी
- (b) विभागीय आयुक्त
- (c) मुख्य सचिव
- (d) जिल्हाधिकारी

Q28 मुंबईच्या नगरपालाचा (शेरीफ) कालावधी किती?

- (a) 1 वर्ष
- (b) 2 वर्ष
- (c) 3 वर्ष
- (d) 4 वर्ष

MAHARASHTRA STATE GK IMPORTANT QUESTIONS

Q29. खालीलपैकी कोणते विधान/विधाने अयोग्य आहेत ?

1. ल. ना. बोंगिरवार समिती 2 एप्रिल 1970 रोजी स्थापन झाली.
2. समितीच्या मते आमदार, खासदार यांना जिल्हा परिषदेचे सदस्यत्व देवू नये.
3. पंधरा हजारांपेक्षा जास्त लोकसंख्या असलेल्या ग्रामपंचायतींचे नगरपरिषदेत रूपांतर करावे.
4. न्याय पंचायती पूर्णपणे रद्द कराव्यात.

- (a) 1, 2, 3
(b) 2, 3, 4
(c) 1, 2, 4
(d) केवळ 3

MARATHI

राज्यसेवा महालोकसेवा
पूर्व+मुख्य राज्यशास्त्र
20 जुलै पासून
सोमवार ते शनिवार दुपारी :- 3pm-4pm

Q30. महाराष्ट्रातील जिल्हा परिषदांना असलेले विशेष कर अधिकार कोणते?

- (a) मुद्रांक शुल्क
(b) जमीन महसूलावरील कर/उपकर आणि पाणी दरावरील कर / उपकर
(c) वन महसूल
(d) वरीलपैकी सर्व

उत्तरे

S1. Ans.(a)

Sol. डॉ. आंबेडकर खालील समित्यांचे सदस्य होते:

1. मुलभूत अधिकार समिती - सरदार वल्लभभाई पटेल (अध्यक्ष)
2. अल्पसंख्यांक उपसमिती- सरदार वल्लभभाई पटेल (अध्यक्ष)
3. प्रांतिक घटना समिती- सरदार वल्लभभाई पटेल (अध्यक्ष)
4. संघराज्य घटना समिती- जवाहरलाल नेहरू (अध्यक्ष)
5. संघराज्य अधिकार समिती- जवाहरलाल नेहरू (अध्यक्ष)
6. सल्लागार समिती

S2. Ans.(a)

Sol. मसुदा समिती:

अध्यक्ष- डॉ. बी.आर. आंबेडकर

सदस्य: 1. अल्लादी कृष्णास्वामी अय्यर

2. एन.गोपालस्वामी अय्यंगार

3. सईद महम्मद सादुल्लाह

4. डॉ.के.एम.मुन्शी

5. एन.माधव राव (बी.एल.मित्तर यांच्याजागी)

6. टी.टी.कृष्णम्माचारी (डी.पी.खेतान यांच्याजागी)

S3. Ans.(c)

Sol. संविधान सभेत एकूण 15 महिला सदस्या होत्या.

दुर्गाबाई देशमुख – मद्रास प्रांत

मालती चौधरी- ओरिसा प्रांत

हंसा मेहता – बॉम्बे प्रांत

राजकुमारी अमृता कौर – केंद्रीय प्रांत

S4. Ans.(b)

Sol. महिला उमेदवार – 277

निवडून आल्या – 20 / 288

प्रमाण – साधारण 7%

S5. Ans.(a)

Sol. 371 - विदर्भ व मराठवाड्यासाठी वैधानिक विकास मंडळ आणि सौराष्ट्र व कच्छ साठी वैधानिक विकास मंडळ

371ए- नागहील्स आणि तुएन्न्ग प्रदेशात अंतर्गत शांतता (नागालँड)

371बी – आसाम – आदिवासी क्षेत्र प्रशासन

371सी – मणिपूर राज्याच्या डोंगराळ प्रदेशातील प्रशासन

S6. Ans.(a)

Sol. महाराष्ट्राचे सर्वाधिक काळ मुख्यमंत्री – वसंतराव नाईक (12 वर्षे)

S7. Ans.(d)

Sol. फार प्रभावी नाही

महाराष्ट्राच्या आधी आंध्रप्रदेश मध्ये असा प्रयोग करण्यात आला.

S8. Ans.(c)

Sol. SC – 29 + ST – 25 = एकूण 54

सर्वात जास्त [SC करिता – उत्तरप्रदेश (85) आणि पश्चिम बंगाल (68)]

सर्वात जास्त [ST करिता – अरुणाचल प्रदेश (59) आणि नागालँड (59)]

सर्वात कमी [SC करिता – गोवा (1) ST करिता – बिहार,केरळ,तामिळनाडू (प्रत्येकी 2)

TEST SERIES
मराठी
New Launch
IBPS RRB 2021
PO Prelims
15 Full Length Tests

S9. Ans.(d)

Sol. सरपंच समिती (महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियम 1961, कलम 77ए)
शिफारस- बोंगीरवार समिती (1970)

सदस्य – 15

कार्यकाल – 1 वर्ष

सल्लागार समिती

S10. Ans.(b)

Sol. जिल्हा परिषद – 34

महानगरपालिका – 27

नगरपरिषद – 241

पंचायत समित्या – 351

नगरपंचायत – 126

कटकमंडळे – 7

S11. Ans.(d)

Sol. पंचायतीच्या विसर्जन करण्यासाठी कारणे:

अधिकारांचे उल्लंघन किंवा दुरुपयोग

कर्तव्य पार पाडण्यात सक्षम नसणे

कर लागू करण्यात कसूर

विसर्जनाचा अधिकार- राज्य शासन

S12. Ans.(a)

Sol. हिवरेबाजार (जि. अहमदनगर) आदर्श ग्राम पंचायत

S13. Ans.(d)

Sol. स्थायी समिती

सदस्य – 13 (2 सदस्य एससी, एसटी / ओबीसींचे प्रतिनिधी)

सचिव – उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी

सभापती- जिल्हा परिषदेचे अध्यक्ष

S14. Ans.(c)

Sol. -----

S15. Ans.(b)

Sol. महसुलाची विभागणी ग्रामपंचायत आणि जिल्हा परिषद यांच्यात 30:70 अशी केली जाते (वसंतराव नाईक समितीची शिफारस – स्थापना -22 जून 1960)

S16. Ans.(b)

Sol. महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियम 1961
1 मे 1962 पासून लागू
मुंबई व मुंबई उपनगर वगळता संपूर्ण महाराष्ट्राला लागू

S17. Ans.(d)

Sol. 2011 मध्ये महिलांना स्थानिक स्वराज्य संस्थेत 50% आरक्षण देण्यात आले.
73 व्या घटनादुरुस्तीने 33% आरक्षण देण्यात आले.

S18. And (b)

Sol. मुंबई ग्रामपंचायत अधिनियम – 1958 (लागू 1 जून 1959)
2012 – नावात बदल – महाराष्ट्र ग्रामपंचायत अधिनियम 1958

S19. Ans.(b)

Sol. -----

S20. Ans.(d)

Sol. राज्य विधानसभेच्या जागा 2026 नंतर बदलल्या जातील
सर्वात मोठ्या आणि सर्वात लहान मतदारसंघातील लोकसंख्येतील फरक 10% असू शकतो

S21. Ans.(d)

Sol. कामकाज सुरु होण्यासाठी आवश्यक गणसंख्या – 10%

महाराष्ट्र विधानसभेची सदस्यसंख्या – 288

आवश्यक सदस्य – 10% ऑफ 288 = 29

S22. Ans.(b)

Sol. -----

S23. Ans.(c)

Sol. सयाजी लक्ष्मण सिलम- 1 मे 1960 ते 14 मार्च 1962 महाराष्ट्र विधानसभेचे सभापती होते.
तसेच ते पुदुच्चेरी चे पहिले नायब राज्यपाल देखील होते

MAHARASHTRA STATE GK IMPORTANT QUESTIONS

S24. Ans.(d)

Sol. भारत सरकार अधिनियम 1935 नुसार; 20 जुलै 1937 ला पहिले अधिवेशन पुणे कौन्सिल हॉल मध्ये झाले.

S25. Ans.(a)

Sol. गणसंख्या – 10% आवश्यक

महाराष्ट्र विधान परिषद सदस्यसंख्या – 78

आवश्यक उपस्थिती – 10% ऑफ 78 = 7.8 = 8

S26. Ans.(c)

Sol. -----

S27. Ans.(c)

Sol. मुख्य सचिव – हे पद 1799 ला लॉर्ड वेलस्ली ने निर्माण केले

राज्य सचिवालयाचे कार्यकारी प्रमुख असतात

राज्य प्रशासनाचे प्रमुख

राज्यातील सनदी सेवेतील प्रमुख

राज्याचा विकास आयुक्त

राज्याचे मुख्य समन्वयक

S28. Ans.(a)

Sol. मुंबईचा नगरपाल- राजकीय पद असते. कार्यकाल – 1 वर्ष

मुंबईच्या प्रख्यात नागरिकास हे पद दिले जाते

तो उच्च न्यायालयाचा अधिकारी असतो

त्यांना कार्यकारी अधिकार नसतात

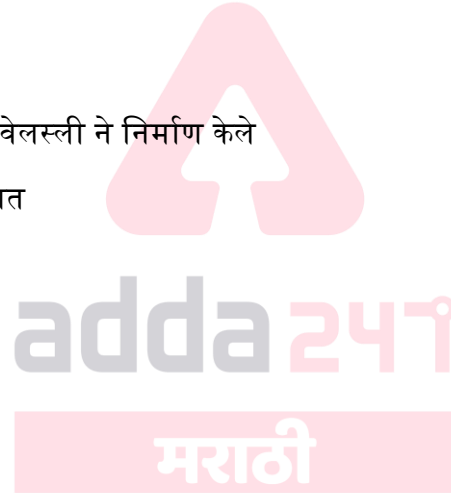
मान महापौरांच्या खालोखाल असतो

S29. Ans.(d)

Sol. महाराष्ट्रातील पंचायत राज पुनर्विलोकन समिती (ल. ना. बोंगिरवार समिती)

स्थापना – 2 एप्रिल 1970

अहवाल सादर – 15 सप्टेंबर 1971

महत्वाच्या शिफारसी

- जिल्हा परिषदेच्या अखत्यारीत असणारा सहकार हा विषय राज्य शासनाकडे हस्तांतरित करावा
- जिल्हा परिषदेच्या विविध विषय समित्यांवरील तज्ज्ञ व्यक्तींसाठी शैक्षणिक आणि अनुभवाची अर्हता ठरवावी
- एका जिल्हा परिषद सदस्यामागे दोन पंचायत समिती सदस्यांची निवड करण्यात यावी.
- 10000 पेक्षा जास्त लोकसंख्या असलेल्या ग्रामपंचायतीचे नगर परिषदेमध्ये रूपांतरण करण्यात
- सध्या अस्तित्वात असलेल्या न्याय पंचायती रद्द करण्यात याव्यात.
- ग्रामपंचायतीच्या सरपंचास निश्चित मानधन देण्यात यावे.

MARATHI

संपूर्ण भूगोल महा
लोकसेवा बॅच
(राज्यसेवा पूर्व+मुख्य परीक्षा
भूगोल सर्वसमावेशक बॅच)
बॅच प्रारंभ : 20-July-2021 12 PM to 1PM

S30. Ans.(d)

Sol. जिल्हा परिषद उत्पन्नाची साधने

1. शासनाकडून मिळणारे अनुदान
2. बँकेतील गुंतवणुकीवर व्याज
3. देणग्या व बक्षिसे
4. कर व फी

MARATHI
adda247

**Maharashtra State
GK PDF in
MARATHI**

MPSC State Service,
MPSC Group B, MPSC Group C,
Saral Seva Bharati, Talathi,
UPSC, SSC, RRB,
IBPS RRB परीक्षांसाठी

दैनिक चालू घडामोडी

DAILY GK UPDATE

MPSC STATE SERVICE, MPSC GROUP B
MPSC GROUP C, SARAL SEVA BHARATI
TALATHI, UPSC, SSC, RRB, IBPS RRB

परीक्षांसाठी

Weekly Current Affairs
(One-Liners)

DOWNLOAD PDF

adda247
मराठी

दैनिक क्विझ

Daily Quiz

MPSC STATE SERVICE, MPSC GROUP B,
MPSC GROUP C, SARAL SEVA BHARATI, TALATHI,
UPSC, SSC, RRB, IBPS RRB

परीक्षांसाठी

दैनिक क्विझ

DAILY QUIZ

MPSC STATE SERVICE, MPSC GROUP B,
MPSC GROUP C, SARAL SEVA BHARATI, TALATHI,
UPSC, SSC, RRB, IBPS RRB

परीक्षांसाठी